

Kommunstyrelsen
Rapport

Datum:
2023-09-28

Diarienummer:
KSN-2023-02303

Handläggare:
Linda Nicklasson

Avrapportering av internkontrollplan för 2023 Kommunstyrelsen

Innehåll

Delårsuppföljning av internkontrollplan.....	3
Sammanfattning av granskningar	3
Fördjupad redovisning av kontrollmoment.....	8
1. Åtgärder för klimatanpassning.....	8
Genomförd kontroll	8
Resultat av kontroll	8
Åtgärder.....	9
2. Informationshantering.....	9
Genomförd kontroll	9
Resultat av kontroll	10
Åtgärder.....	10
3. Löneutbetalningar	10
Genomförd kontroll	10
Resultat av kontroll	10
Åtgärder.....	11
4. Otillbörlig påverkan	11
Genomförd kontroll	11
Resultat av kontroll	11
Åtgärder.....	11
5. Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.....	11
Genomförd kontroll	11
Resultat av kontroll	12
Åtgärder.....	13
6. Regler för mutor, jäv och representation	13
Genomförd kontroll	14
Resultat av kontroll	14
Åtgärder.....	14
7. KS: Öppna ärenden.....	15
Genomförd kontroll	15
Resultat av kontroll	15
Åtgärder.....	15

Delårsuppföljning av internkontrollplan

Kommunstyrelsen beslutade i december 2022 om plan för intern kontroll för 2023 för den egna verksamheten. Enligt internkontrollplanen ska sex kontrollområden följas upp per augusti. En justering har gjorts från internkontrollplanen 2023 där kontrollmomentet gällande förändrat klimat följs upp i augusti och inte i april. Nedan redovisas resultatet av granskningen per augusti.

Sammanfattning av granskningar

Inom kommunstyrelsens internkontrollplan finns det kontrollmoment som är kommunövergripande. För dessa har kommunstyrelsen ett normativt ansvar. Det finns också kontrollmoment för kommunstyrelsen som egen nämnd.

Tabell 1. Granskningar som rapporteras per april.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
1	Till följd av tilltagande miljö- och klimatförändringar ökar risken för bland annat extrem nederbörd, översvämningar och värmeböljor. Om kommunens verksamheter inte klimatanpassas i tillräcklig omfattning kan det leda till att verksamheter slås ut och att förtroendet för kommunen påverkas negativt.	Kontroll av att nämnder och bolag har analyserat risker och vidtagit åtgärder för att hantera ett förändrat klimat.	Enkät om kännedom och hantering av klimatförändringar.	Bedömningen är att internkontrollmomentet har genomförts med mindre anmärkning. Resultatet visar att nämnderna och bolagen har kännedom om riskerna med ett förändrat klimat för deras specifika verksamheter, men att frågan har olika hög prioritet i planering av verksamheten.	Åtgärder för att öka kunskapen om hantering av klimatförändring pågår. Till exempel ska en starkare regional samverkan utvecklas och en kommunövergripande klimat- och sårbarhetsanalys håller på att tas fram. Slutdatum 2025.
2.	Om det finns brister i organisation, strukturer och rutiner finns risk för att kommunens informationshantering blir ineffektiv och komplex. Det försvårar digitaliseringen och öppnar upp för nya typer av informationssäkerhetsbrister.	Kontroll av att utveckling av informationshantering kopplat till digitalisering sker på ett systematiskt och kvalitetssäkrat sätt.	Kontroll att systemöversikten/systemkartan är kvalitetssäkrad och anger beroenden och integrationer.	Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Det finns fortsatt ett utvecklingsbehov inom området.	Arbete pågår med att genomföra de åtgärder som presenterades av förstudiearbetet som genomfördes under 2020.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
3.	Brister i kunskap, rutiner och system leder till att felaktiga löner ibland betalas ut. Det leder till minskat förtroende för kommunen som arbetsgivare och medför kostnader för merarbete.	Kontroll av att rutiner finns för att säkerställa att felaktiga registreringar och felaktiga löneutbetalningar inte ökar.	Mätning och analys av inkomna korrigeringsärenden som beror på kunskapsbrist i hanteringen av lönesystemet eller på felaktiga arbetssätt i löneprocessen. Mätning sker halvårsvis och analys månadsvis.	Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Analysen av korrigeringsärenden och skulder visar att felen till största del beror på organisatoriska problem och bristande kunskap. Antal skulder har ökat något.	Kompetenshöjande insatser och utbildningar inom löneprocessen sker kontinuerligt. Arbete pågår för att förenkla åtkomsten till Heroma Självservice för alla medarbetare genom teknisk lösning. Eventuellt kan kommande Saas lösning för Heroma lösa problemet, vilken införs i september 2023.
4.	Förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som leder till att verksamheten påverkas och att odemokratiska beslut fattas. Kommunen kan även utsättas för påverkanskampanjer som påverkar förtroendet för kommunen.	Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap om risken för otillbörlig påverkan genom hot, påtryckningar eller påverkanskampanjer och hur det ska hanteras i verksamheten.	Kunskapshöjande insatser genom information och utbildningar till kommunens förtroendevalda och chefer om risken för otillbörlig påverkan och hur det ska hanteras.	Granskning är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet visar att medarbetare inom socialförvaltningen är särskilt utsatta och därav har insatser prioriterats.	Under oktober 2023 kommer en kunskapshöjande kommunövergripande föreläsning hållas tillsammans med Nationella Korruptionsgruppen på NOA och Åklagarmyndighetens riksenhet mot korruption.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
5.	Brister i strukturer, avgränsningar och rutiner för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet leder till att kommunen inte når de effekter som förväntas i verksamheten.	Kontroll av att det finns tydliga strukturer, avgränsningar och rutiner för arbetet med kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.	Uppföljning av att de åtgärder som kommunrevisionen har rekommenderat för kommunstyrelsens styrning och uppsikt av arbetet har genomförts.	Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. I nämndernas uppföljningsplaner som är en del av verksamhetsplanen har endast hälften skrivit om sitt arbete med privata utförare.	Det ska framgå i mallen för verksamhetsplanering att de som har egna utförare ska beskriva detta i verksamhetsplanen eller i separat uppföljningsplan kommande år.
6.	Bristande kunskap om, eller respekt för, policy för mutor och jäv samt policy för representation kan leda till risk för förekomst av mutbrott eller andra oegentligheter.	Kontroll av kunskap hos kommunens politiker och tjänstemän om regler för mutor och jäv respektive representation.	Enkät om kunskap om mutor och jäv respektive representation.	Granskning är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet visar att kunskapen bland såväl förtroendevalda som medarbetare om regelverken är hög.	Under kommande mandatperiod kommer nya utbildningsinsatser att genomföras, i första hand för att fånga upp nya ledamöter samt nya ersättare och suppleanter i nämnder och styrelser. Digitala utbildningar kommer att läggas upp i Lärportalen.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
Kontrollmoment inom kommunstyrelsens egen verksamhet					
7	Det går inte att hitta handlingar och följa ett ärende vilket försvårar för insyn och eget arbete.	Kontroll av att KS ärenden inte ligger öppna för länge och ökar i mängd.	Uppföljning och analys av hur andelen öppna ärenden utvecklas över tid.	Granskningen är genomförd med anmärkning. Antalet öppna ärenden för kommunstyrelsens har ökat under det senaste året.	Aktivt arbeta för att avsluta ärenden som pågår. Säkerställa att gällande rutiner för hur ärenden avslutas är implementerade. Kontrollmomentet fortsätter att följas upp inom ramen för kommunstyrelsens internkontrollplan 2024.

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

1. Åtgärder för klimatanpassning

Till följd av tilltagande miljö- och klimatförändringar ökar risken för bland annat extrem nederbörd, översvämningar och värmeböljor. Om kommunens verksamheter inte klimatanpassas i tillräcklig omfattning kan det leda till att verksamheter slås ut och att förtroendet för kommunen påverkas negativt. Kontroll behöver utföras av nämnder och bolag där de har analyserat risker och vidtagit åtgärder för att hantera ett förändrat klimat.

Genomförd kontroll

Kontrollen har genomförts i enkätform och gått ut till samtliga nämnder och bolag. Frågorna som har ställts är:

- På vilket sätt har nämndens/bolagets verksamheter planerat för att hantera effekter av klimatförändringar? Skyfallsliknande regn, översvämningar, stormvindar, torka eller värmeböljor är ofta det som utmärker extremväder.
- Hur följer nämnden/bolaget upp genomförandet av planerade åtgärder? Inkluderas de i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning eller hanteras de på något annat sätt?
- Finns det delar av nämndens/bolagets verksamhet som har särskilda utmaningar eller är svårare att anpassa? Om ja, vilka verksamheter?
- Beskriv gärna om och i så fall vilket behov av stöd ni skulle behöva i arbetet med att hantera effekter av klimatförändringarna. Det kan till exempel vara stöd utifrån ett krisberedskapsperspektiv och/eller ett kunskaps/hållbarhetsperspektiv.

Resultat av kontroll

Resultatet visar att nämnderna och bolagen har god kännedom om vad riskerna med ett förändrat klimat skulle innebära för deras specifika verksamheter, men frågan har olika hög prioritet i planering av verksamheten.

Flera har lyft fram att IT och internet är sårbara delar för att verksamheterna ska kunna fungera vid kris. Även höga temperaturer ses som en särskild risk, vilket är något flera verksamheter har börjat hantera genom planerade rutiner såsom AC och naturlig skugga på gårdar. Skyfall och översvämning ses som en risk för de nämnder och bolag som har fastighetsbestånd. Underlag som visar på specifika risker relaterade till extremväder har tagits fram i samarbete mellan kommunledningskontoret och Uppsala vatten och avfall. Här ingår underlag för skyfallsliknande regn för utvalda tätorter och en analys av skyfallsrisker i staden på en översiktlig nivå, fördjupande översvämningsunderlag för Fyrisån och karteringar för områden med risk för värmebildning.

Åtgärder för att hantera klimatförändringarna har vidtagits av flera nämnder och bolag, i olika stor grad beroende på verksamhetsområde. Till exempel tas riskdatablad för samhällsviktiga verksamheter fram. En riktlinje om träd har lämnats över till politisk beredning för att öka kommunens krontäckning – något som kan sänka temperaturen i närområdet och därför är en positiv åtgärd vid värmeböljor.

Flera verksamheter arbetar med beredskap och kontinuitetsplaner för att möjliggöra drift av ordinarie verksamhet så långt som möjligt vid händelse av extremväder. Räddningsnämnden arbetar med att utbilda och öva personalen vid händelse av kris kopplat till extremväder. Uppsalahem har tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning, som är inriktad på höga temperaturer och översvämning/skyfall med åtgärder framtagna för att stärka motståndskraften.

Flera nämnder och bolag visar på behovet av tydligare övergripande kommunal samordning och samverkan inom klimatanpassningsfrågan, både internt och externt. Det gäller både beredskap, planering och stöd i verksamhetsspecifika frågor. Till viss del har det arbetet påbörjats idag, till exempel arbetar Uppsalahem med andra fastighetsägare för att gemensamt hitta lösningar och byta erfarenheter kopplat till frågor gällande översvämning och värme. Behovet av kunskapshöjande insatser nämns också, framför allt gällande hållbarhetsperspektiv och kostnads-nyttoanalyser.

Åtgärder

För att öka kännedomen om och hanteringen av klimatförändringar hos kommunens nämnder och bolag är fler åtgärder på gång för att öka kunskapen. Till exempel ska en starkare regional samverkan, med hänsyn till Länsstyrelsens handlingsplan, utvecklas, och en klimat- och sårbarhetsanalys ska tas fram, båda till 2025. Det har presenterats två indikatorer till mål och budget gällande nämnderna och bolagens riskanalys och åtgärdsarbete kopplat till klimatanpassning, och i år kommer arbetat utvecklas med ytterligare indikatorer och etappmål för att kunna mäta arbetet mer systematiskt.

Dessutom behöver en kommunövergripande samordning för att möta gemensamma utmaningar och verksamheternas behov utformas, ett arbete som kommer starta under hösten. Som åtgärd för att fånga en mer precis bild av kommunens arbete med klimatanpassning föreslås en fördjupning av frågorna i internkontrollmomentet gällande klimatanpassning, med mer detaljerat fokus på nämnderna och bolagens arbete med att identifiera och hantera risker kopplat till klimatförändringar. Frågorna kommer utvecklas i år, och vara en del av internkontrollmomentet framåt. I förslaget till Mål och budget 2024-2026 finns även ett uppdrag till alla nämnder och bolag om att utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

2. Informationshantering

Om det finns brister i organisation, strukturer och rutiner finns risk för att kommunens informationshantering blir ineffektiv och komplex. Det försvårar digitaliseringen och öppnar för nya typer av informationssäkerhetsbrister.

Genomförd kontroll

Kontrollen har genomförts genom närvaro i relevanta utvecklingsinitiativ.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Det finns fortsatt ett utvecklingsbehov inom området. Arbete pågår med att genomföra de åtgärder som presenterades av förstudiearbetet som genomfördes under 2020. Sedan föregående rapporteringstillfälle har flera positiva utvecklingar skett:

- Pilotinförande av Systematisk informationsförvaltning på Stadsbyggnadsförvaltningen har genomförts och viktiga lärdomar har erfarits, samlats in och sammanställts i rapport.
- Ett utkast på nytt arbetssätt för att arbeta med IH-plan (rutin med tillhörande processbeskrivning och processspecifikation) har tagits fram och genomgår just nu granskning inför beslut. Det nya arbetssättet förtydligar ansvarsfördelning mellan verksamhet, stadsarkiv och övriga stödfunktioner.
- Uppdraget Samordnat arbetssätt för systematisk informationsförvaltning, som bland annat syftar till att utreda ett samordnat arbetssätt med tillhörande verktygsstöd för informationsstyrning, har formats och startats upp.
- De målarkitekturer som tagits fram för Öppna data, Sakernas Internet och Analys- och beslutsstöd används i det fortsatta arbetet med etablering av IoT-plattform samt Data Management.
- Resultatet av förstudien har fångats upp på flera håll i kommunkoncernen och att det genomförs organisatoriska så väl som arbetsmässiga förändringar för att linjera med förstudiens tankegångar.

Åtgärder

Arbete fortlöper med att genomföra de rekommendationer som presenterades i förstudien.

3. Löneutbetalningar

Brister i kunskap, rutiner och system leder till att felaktiga löner ibland betalas ut. Det leder till minskat förtroende för kommunen som arbetsgivare och medför kostnader för merarbete.

Genomförd kontroll

Mätning och analys av inkomna korrigeringsärenden som beror på felaktiga arbetssätt har skett, både gällande typ av ärenden samt inom vilka enheter de har uppstått. Analys har även genomförts på uppkomna skulder.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Antalet korrigeringsärenden har minskat något. Analysen av korrigeringsärenden och skulder visar att felen till största del beror på organisatoriska problem och bristande kunskap i löneprocessen. Informationsflödet mellan medarbetare, chef och rollen assistent till chef brister och följden blir att frånvaro och timtid inte rapporteras i rätt tid. Alla medarbetare använder inte heller självservice vilket gör att informationsflödet också försvåras. Antalet skulder har ökat med drygt 6 % och så även skuldbeloppen.

Åtgärder

Arbete pågår för att förenkla åtkomsten till Heroma Självservice för alla medarbetare genom teknisk lösning. Eventuellt kan kommande Saas lösning för Heroma lösa problemet, vilken införs i september 2023.

Kompetenshöjande insatser, fokuserade på de problemområden som skapar fel på lön, har genomförts via supportstugor riktade till chefer och till rollen assistent till chef. Inspelning har skett så att möjlighet finns för alla att ta del av dem i efterhand på Insidan. Utöver detta har även ett antal enskilda utbildningar i löneprocessen och i systemet genomförts för assistenter och chefer. Frågor & svar, FAQ, uppdateras kontinuerligt på supportportalen.

4. Otillbörlig påverkan

Risk finns att förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som leder till att verksamheten påverkas och att odemokratiska beslut fattas. Kommunen kan även utsättas för påverkanskampanjer som påverkar förtroendet för kommunen.

Kontroll har gjorts av att det finns tillräcklig kunskap om risken för otillbörlig påverkan genom hot, påtryckningar eller påverkanskampanjer och hur det ska hanteras i verksamheten.

Genomförd kontroll

Stöd, information och utbildningar till kommunens förtroendevalda och chefer om risken för otillbörlig påverkan och hur det ska hanteras.

Resultat av kontroll

Granskning är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet visar att medarbetare inom socialförvaltningen är särskilt utsatta och därav har insatser prioriterats. Ett steg i arbetet har varit att det i samverkan med socialförvaltningen tagits fram rutiner för otillbörlig påverkan. Löpande ges även stöttning i enskilda fall när personal har blivit utsatta för otillbörlig påverkan på olika sätt.

Åtgärder

Under oktober 2023 kommer en kunskaphöjande kommunövergripande föreläsning hållas tillsammans med Nationella Korruptionsgruppen på NOA och Åklagarmyndighetens riksenhet mot korruption.

5. Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet

Brister i strukturer, avgränsningar och rutiner för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet leder till att kommunen inte når de effekter som förväntas i verksamheten.

Genomförd kontroll

Kontroll har gjorts genom intervjuer av berörda nämnder om att det finns tydliga strukturer, avgränsningar och rutiner för arbetet med kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.

De nämnder som har privata utförare är nedan:

- Kommunstyrelsen
- Arbetsmarknadsnämnden
- Plan- och byggnadsnämnden
- Idrotts- och fritidsnämnden
- Kulturnämnden
- Omsorgsnämnden
- Socialnämnden
- Utbildningsnämnden, och
- Äldrenämnden

En genomgång har gjorts av kapitlet Kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet och ersättningsmodeller i Mål och budget 2023–2025 för att identifiera eventuella brister i nämndernas beskrivning av den kommunalt finansierade verksamheten inom sina ansvarsområden.

Verksamhetsplaner för 2023 har granskats. Detta i syfte att bedöma hur nämnderna har beskrivit hur de avser att följa upp den kommunalt finansierade verksamheten med fokus på privata utförare. En sammanställning har även gjorts av nämndernas årsredovisning för 2022 avseende uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning.

Under intervjuerna med nämnderna framgick det att samtliga berörda nämnder har struktur och rutiner på plats för arbetet med kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.

Granskningen visar att det har skett en tydlig förflyttning när det gäller nämndernas hantering i frågan. Samtliga berörda nämnder har lämnat in det underlag som efterfrågas i beredningen av Mål och budget. Där har nämnderna beskrivit sin kommunalt finansierade verksamhet och relationen mellan egenregi och privata utförare inom sina ansvarsområden.

I nämndernas uppföljningsplaner har dock endast hälften skrivit om sitt arbete med privata utförare. Det saknas en beskrivning hos arbetsmarknadsnämnden, plan- och byggnadsnämnden, kulturnämnden samt hos utbildningsnämnden.

Kommunrevisionen lyfte i sin granskning 2020 fram följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Kommunstyrelsen bör stärka sin uppsikt av hur nämnderna kontrollerar och följer upp privata utförare. Det bör tydliggöras hur nämndernas uppföljning ska rapporteras till kommunstyrelsen.
  - Det framgår i både den reviderade riktlinjen för kommunalt finansierad verksamhet och i rutinen för nämnders uppföljning.
- Kommunstyrelsen bör tydliggöra vad som avses med privata utförare av kommunalt finansierad verksamhet och säkerställa samsyn och förståelse för detta i nämnderna.
  - Detta är nu tydliggjort i riktlinjen.

- Respektive nämnd bör ta fram en struktur för rapportering till nämnd avseende privata utförare, med fastställd frekvens på rapportering, utöver årlig uppföljningsrapport.
  - Verksamhetsplanerna har granskats och hälften av de åtta nämnder som har privata utförare har nämnt detta i sina uppföljningsplaner.
- Kommunstyrelsen bör tydliggöra sin uppsikt gällande avtalssamverkan samt ta fram en rutin som möter kommunallagens krav på årlig återrapportering till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan.
  - Hänvisas till detta i rutinen för nämnders uppföljning. Det ska kommenteras i årsbokslutet.
- Kommunstyrelsen bör i sin översyn av uppföljning och insyn av privata utförare särskilt beakta de synpunkter som framförs i revisionsrapporten.

Sedan tidigare har kommunstyrelsen förtydligat hur nämnderna förväntas arbeta enligt riktlinje för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet. I den revidering som gjordes 2023 ändrades namnet på riktlinjen till riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare för att förtydliga vad den omfattar och därmed underlätta för de som ska följa den. I riktlinjen för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och internkontroll finns förtydliganden av vilka arbetsmoment som ska göras i samband med planering respektive uppföljning. För tjänstepersoner har dessa riktlinjer ytterligare förtydligats i rutin för nämnders och bolags uppföljning och rutin för att följa upp avtal. Information och stöd till nämnderna och förvaltningarna finns publicerat på kommunens intranät.

Åtgärder

Riktlinjen för kommunalt finansierad verksamhet har reviderats i enlighet med kommunallagens krav om att den ska beslutas varje ny mandatperiod. Största förändringen i riktlinjen är att styrningen har avgränsats till verksamhet som utförs av privata utförare och inkluderar inte längre egna regin. Syfte var att förtydliga styrningen, minska dubbelstyrning och bättre svara upp mot lagstiftningen inom området externa utförare. Betydelsen av allmänhetens insyn har förtydligats. Betydelsen av att nämnderna genom avtal säkerställer riktlinjens intentioner har förtydligats. Mindre redaktionella förenklingar och förtydliganden har gjorts.

Då hälften av nämnderna saknade en beskrivning i verksamhetsplanerna bör det framgå i mallen för verksamhetsplanering att de som har egna utförare ska beskriva detta i verksamhetsplanen eller i separat uppföljningsplan kommande år.

6. Regler för mutor, jäv och representation

Bristande kunskap om, eller respekt för, policy för mutor och jäv samt policy för representation kan leda till risk för förekomst av mutbrott eller andra oegentligheter. Kontroll har gjorts av kunskap hos kommunens förtroendevalda och chefer om regler mot mutor och jäv samt om de regler som gäller för representation.

Genomförd kontroll

En webbenkät har genomförts bland alla chefer och förtroendevalda i Uppsala kommun. Svarsfrekvensen är 41 procent för förtroendevalda (140 svar) och 72 procent för chefer (476 svar). Enkäten bestod av frågor om kunskaper och erfarenheter av mutor, jäv och representation utifrån innehållet i kommunens policy mot mutor samt policy för representation.

Resultat av kontroll

Granskning är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet visar att kunskapen bland såväl förtroendevalda som medarbetare om regelverken är hög. Granskningen visar också att de flesta vet hur de ska agera om situationer som uppfattas som tveksamma skulle inträffa. Endast ett fåtal förtroendevalda och chefer känner till mutbrott eller försök till mutbrott och ett fåtal chefer har utsatts för mutförsök.

Jämfört med 2021 års mätning noteras en något lägre kunskap avseende regler mot jäv samt regler för representation bland förtroendevalda. Målet är att samtliga förtroendevalda och medarbetare i Uppsala kommun ska ha tillräcklig kunskap inom området. Kunskapen om mutor har dock ökat hos förtroendevalda.

Mutor	Förtroendevalda		Chefer	
	2021	2023	2021	2023
Tillräcklig kunskap	91 %	96 %	96 %	96 %
Känner till mutbrott eller försök till mutbrott	2 %	1 %	0 %	2 %
Varit med om oklar situation	1 %	1 %	1 %	2 %
Någon har försökt att muta mig	0 %	0 %	0 %	1 %
Jäv	2021	2023	2021	2023
Tillräcklig kunskap	96 %	94 %	97 %	94 %
Känner till jäv som lett till påverkan	2 %	4 %	1 %	3 %
Varit med om oklar situation	5 %	3 %	0 %	1 %
Representation	2021	2023	2021	2023
Tillräcklig kunskap	79 %	73 %	93 %	94 %
Känner till brott mot representationsregler	3 %	2 %	2 %	2 %

Åtgärder

Stöd till förtroendevalda och medarbetare finns. Efter valet 2022 har utbildningsinsatser genomförts för nya förtroendevalda och för ledamöter och suppleanter i kommunens helägda bolag. Under kommande mandatperiod kommer nya utbildningsinsatser att genomföras, i första hand för att fånga upp nya ledamöter samt nya ersättare och suppleanter i nämnder och styrelser. Digitala utbildningar

kommer att läggas upp i Lärportalen, vilket innebär att det kommer att gå att följa upp vilka som har genomfört utbildningar. Utbildningsinsatser görs även för nya chefer. Eftersom det är av stor vikt att kunskaper om mutor och jäv är spridd i hela kommunkoncernen bland såväl politiker som tjänstepersoner är det viktigt att följa upp att kunskaperna kopplade till mutor och jäv är fortsatt höga. Enkäten kommer därför att göras vartannat år. Kontrollmomentet utgår därför ur kommunstyrelsens internkontrollplan 2024, men följs upp igen i internkontrollplanen 2025.

7. KS: Öppna ärenden

Om avslutade ärenden inte stängs i ärendehanteringssystemet finns en risk för att ärenden ligger öppna för länge och ökar i mängd. Det medför svårigheter att hitta handlingar och följa ett ärende över tid vilket försvårar för insyn och eget arbete samt betydelse för den egna organisationens förmåga till att hålla ordning på ständigt växande informationsmängder. Kontroll har gjorts av att kommunstyrelsens ärenden inte ligger öppna för länge och ökar i mängd.

Genomförd kontroll

Uppföljning har gjorts av antalet öppna ärenden i början av september 2023 jämfört med 2022. I statistiken ingår alla kommunstyrelsens ärenden.

Resultat av kontroll

Granskningen är genomförd med anmärkning. Antalet öppna ärenden för kommunstyrelsens har ökat under det senaste året.

Kontrollen visar på 11 568 öppna ärenden för kommunstyrelsen i september 2023. Det är en ökning med cirka elva procent jämfört med motsvarande period 2022 då antalet öppna ärenden var 10 453.

Huvudanledningen till ökningen är en eftersläpning/skuld från de restriktioner som har gällt under pandemin med instruktionen om arbete hemifrån i största möjliga mån. För att avsluta ärenden krävs närvaro på plats gällande ärenden fram till år 2019 och bemanningen på plats har prioriterats till posthanteringen. Det kan inte uteslutas att kunskapen bland handläggare om deras ansvar att avsluta ärenden är för låg.

Åtgärder

En åtgärd är att aktivt arbeta för att avsluta ärenden som pågår samt säkerställa att gällande rutiner för hur ärenden avslutas är implementerade. Kontrollmomentet fortsätter att följas upp inom ramen för kommunstyrelsens internkontrollplan 2024.

Översyn görs av olika alternativ där handläggare ska få påminnelse mejl om det finns ärenden som varit öppna en längre tid och inte är avslutade samt kring ärenden där de på dokumentnivå inte skett någon aktivitet senaste 6 månaderna.